

Ellen Horn (70) om ny kjærlighet:

– Det hadde jeg aldri drømt om skulle skje

Hun mistet mannen sin, og hun fant sin nye kjæreste.
Året som har gått har bydd på dyp sorg, men også
mye glede, for skuespiller Ellen Horn.

Tekst:
MARIANNE SMEBY STRAND

Foto:
LINE MØLLER

«Han var jo den kuleste av de kule. Musiker. På turne verden rundt og sånt. Men han har virkelig latt meg holde på, Jon. Han klaget aldri på at jeg jobbet mye, og ikke var hjemme. Jeg savner han, hele han. Hver dag.»

ELLEN HORN OM SIN AVDØDE EKTEMANN JON CHRISTENSEN

↑

FORTSATT UNG:

– Det er flott å bli gammel. Samtidig så føler jeg meg kjempe ung, og at det er helt absurd at jeg er 70, mener Ellen. På Sagene i Oslo har hun funnet roen.

Hun smiler, om enn litt vemodig.

– Jeg takker Gud for at han døde akkurat da: 18. februar i fjor. Vi hadde en nydelig og storslagen bisettelse, som ikke ville vært mulig få uker etterpå. Med eliten av jazz – Norge og 25 trommeslagere som trommet han ut i bilen. Det var helt fantastisk, akkurat som det skulle være.

33 år fikk Ellen Horn (70) sammen med jazzmusikeren Jon Christensen.

– Han var jo den kuleste av de kule. Musiker. På turne verden rundt og sånt. Men han har virkelig latt meg holde på, Jon. Han klaget aldri på at jeg jobbet mye, og ikke var hjemme. Jeg savner han, hele han. Hver dag. Han var en sterk personlighet, og hadde mye humor.

De siste årene var det mye sykdom, og på slutten bodde han sykehjem et steinkast unna huset de to kjøpte sammen. Planen var å returnere til østkanten, der han kom fra. Men han ble ikke boende lenge i det som skulle bli drømmehuset.

– Jon var redusert veldig lenge, og det er vemodig å tenke på. Men jo lenger unna sykdomsperioden du kommer, så blir du minnet om det som var bra og godt.

Den velkjente skikkelsen med sølvgrått hår som tar imot oss i det som en gang var Glorys frukt og tobakk, smiler. I generasjonsboligen med yngstedatteren Emilie og barnebarna vegg i vegg, og Akerselva rennende praktisk talt rett utenfor stuedøren, trives hun i det urbane Oslo, og angrer ikke på at de byttet ut leiligheten på Frogner for tre år siden. Her er alskens klenodier i kroker og kroker, gamle møbler som flyttefolkene så vidt klarte å lirke inn de smale dørene, og bilder og minner fra et langt liv, både på og utenfor scenen.

En samling av Jons trommer står oppstilt på en hylle over den bratte trappen som går ned til underetasjen, og som 70-åringen anser som hverdagstrim. Fra den smale kontorplassen i det gamle butikkvindu rett ut i Maridalsveien vinker hun til forbipasserende, innimellom møtene på Skype, Teams og hva det nå heter alt sammen.

Hun sukker. Corona har vært krevende på flere måter.

– For en i overkant sosial person som meg, har fraværet av barn og barnebarn, og gode venner – vært et savn. Jeg er hypersosial. Jeg må vel innrømme det. Takk og lov for Halvor.

At hun skulle oppleve kjærligheten igjen, er en fantastisk bonus, sier hun om møtet med filmfotografen Halvor Næss.

– Vi har kjent hverandre, og har jobbet i samme bransje gjennom årene. Han var i mange år sammen med en gammel venninne av meg som døde av kreft. Og så møttes vi, og så var det litt: ja, da blir det sånn da ... Det er så hyggelig, smiler hun. Før hun gjentar seg selv.

– Sykt hyggelig. Kjempehyggelig. Det er jo en velsignelse at vi to har hatt den lykken i å være hverandres selskap gjennom dette året. Jeg orker ikke tanken på jeg skulle vært helt mutters alene.

Det er kanskje noen som reagerer og mener hun gikk videre for fort.

– Men alle sier: Ellen, dette fortjente du. Dette skal du bare kose deg med. Og det gjør jeg. →

KJÆRLIGHET:

Etter 33 års ekteskap døde ektefelle Jon Christensen i fjor. – Jon var redusert veldig lenge, og det er vemodig å tenke på. Men jo lenger unna sykdomsperioden du kommer, så blir du minnet om det som var bra og godt. FOTO: PRIVAT

Ellen Horn (70)

SIVILSTATUS:

Enke, to døtre og en flokk barnebarn.

KARRIERE:

Utdannet ved Statens teaterhøgskole (1972–1975). Har vært ansatt ved Oslo Nye Teater, Nationaltheatret og Torshovteatret, vært engasjert av NRK/Fjernsynsteatret og Riksteatret og har medvirket i flere spillefilmer. Fra 1992 til 2000 var Ellen Horn teatersjef og administrerende direktør for Nationaltheatret. Fra 2000 til 2001 var hun kulturminister i regjeringen Stoltenberg. Fra 2005 til 2015 var hun teatersjef ved Riksteatret. Hun er fra 2018 kunstnerisk leder for Peer Gynt AS på Gållå.

AKTUELL:

Nyslått pensjonist, er å se i den niende sesongen av tv-serien «Neste sommer». Klar med sin avskjedsforestilling «HEN» på Nationaltheatret, som etter planen har premiere 2. juni.

NESTE SOMMER:

En herlig serie, kaller hun det. Folk kjenner seg igjen, tror hun. FOTO: TVNORGE

Og det er greit å fortelle andre. Du må tillate deg – åpne opp. Selv om jeg var kjempenervøs, men Halvor møtte meg en selvfølgelig. Hun kikker rundt i huset, og peker ut i bakhagen. Det er Halvor som har vært handyman.

– Han har bygget drivhuset omtrentlig helt alene. Og benken på kjøkkenet, sier hun og viser til den rause benkeplassen rundt spisebordet.

Til sammen har de en skokk med barnebarn, med både dine, mine, Jon sine og Halvor sine. Men corona har satt en stopper for så mye, også omgang med barnebarna.

– Det har vært et så stort savn i denne coronatiden. Vi har på et vis klippet vekk et kapittel i livet. Som besteforeldre er ethvert år i et barns liv viktig å få følge med på, og den muligheten har vi mistet.

På 70-års dagen kom overraskelsene på rekke og rad, men på coronavennlig vis, både fra familie og kolleger. Planen – eller skal vi si håpet – er en 70,5 års-feiring på Gållå, kombinert med Peer Gynt-forestilling i august.

– Det er flott å bli gammel. Samtidig så føler jeg meg kjempe ung, og at det er helt absurd at jeg er 70. Jeg lurar på om jeg er litt gal i hodet. For når jeg er på teateret med unge mennesker, eller sammen med døtrene mine, så må jo de tenke at jeg er eldgammel. Men jeg tenker ikke det selv. Jeg tenker at vi er jevngamle. At vi lager litt mat, tar et glass vin. Passer litt unger. Og bare har det hyggelig.

↑

DRIVHUS:

Det er kjæresten Halvor har bygget drivhuset i bakhagen, og Ellen planter og vanner, og ser at ting vokser og gror.

KJÆRESTER:

– Det er jo en velsignelse at vi to har hatt den lykken i å være hverandres selskap gjennom dette året. Jeg orker ikke tanken på jeg skulle vært helt mutters alene, sier Ellen om Halvor.

FOTO: PRIVAT

↓

Hun tenker at det er for mange som okker seg over ting de ikke får gjort noe med.

– Det er mange som sier: «Ååå ... nå er jeg 70». Vær glad, sier jeg. Bitterhet er så antikreativt. Ikke tenke på alt du ikke fikk til, se det halvfulle glasset. «Å, du er så positiv, du smiler alltid du», sier folk da. Ja, jeg tror kanskje det. Jeg har mine mørke stunder, men jeg er født med godt humør.

At hun har vært både teatersjef og kulturminister har ingenting med noen bestemt karriereplan å gjøre, bedyrer hun.

– Veien har blitt til mens jeg har gått. Jeg har virkelig ikke hatt noen ambisjoner om å bli noen autoritet. Kors på halsen. Noen ganger kan jeg bli overrasket når noen ser meg som det, jeg er ikke sånn i hodet mitt. Men jeg har nok alltid vært litt tillitsmann, og det ble jeg tidlig. Tillitsmann i elevrådet på skolen, tillitsmann på teaterskolen, skuespillernes representant i styret på Oslo Nye ...

Hun undres.

– Jeg er vel litt sånn som type, da. Kanskje det har noe med det å være midt i familien å gjøre. Jeg megler, og vil at alle skal være venner. Jeg er opptatt av å få alle til å trives rundt meg.

Hun vokste opp i midten av en søskenflokk på fem. Frem til hun var fem år bodde de i Canada, og derfra gikk veien til Tønsberg, og senere til Tjøme.

«Det er helt absurd at jeg er 70. Jeg lurar på om jeg er litt gal i hodet. For når jeg er på teateret med unge mennesker, eller sammen med døtrene mine, så må jo de tenke at jeg er eldgammel. Men jeg tenker ikke det selv.»

ELLEN HORN

– Jeg er veldig knyttet til havet. Sjøen. Bading. Vann. Tønsberg er en fantastisk by, mener hun. Mens de to yngre søstrene holdt sammen, gjorde de to eldre brødre det samme, og Ellen ble gående litt imellom.

– Jeg liker å skryte på meg at jeg var litt diplomatisk anlagt. Men det er ikke alltid jeg lykkes.

Hun trodde ikke hun skulle bli skuespiller.

– Jeg følte meg mer som en sånn husflids-Gunda. Jeg var god og rund, og glad i mat og folk. Som barn drømte jeg om å bli ballerina, men jeg var for sosete og distré.

Hun ville jobbe med barn, og etter dramalinjen på videregående ville tilfeldighetene at hun endte opp i familien Mykle og spilte dukketeater i noen år. Hun lærte mer enn dukkespill av familien bak Norges første profesjonelle dukketeater.

– Agnar Mykle var jo en fascinerende person. Mange av mine venner gikk på Blindern og tok forberedende, mens jeg ble litt sånn alternativ opplært i et halvanarkistisk merkelig samfunn, ler hun.

Dukketeateret skulle også bli veien inn i teaterverden. Tre år senere turte hun å søke teaterskolen.

– Jeg tenkte at jeg kan jo ikke gå i graven uten å prøve. Så jeg søkte og kom inn på første forsøk. Og det kan jeg jo skryte litt av ... det er mange som forteller om hvor mange ganger de har søkt, uten å komme inn.

Hun fniser nesten, når hun tenker tilbake på telefonen som kom, da Jens Stoltenberg ville ha henne som kulturminister. Hun kom hjem sent en kveld fra forestilling, og ble møtt av datteren som sto der med dynen rundt seg, og nærmest ropte

med hviskestemme og luftbanket pekefingeren i telefonrøret: det er han!!!

– Det ble en bratt læringskurve. Krevende, men også veldig spennende, sier hun om veien fra teater til politikken. Hun hadde vært sjef for Nationaltheatret i ti år og kjente embetsverket. Stortinget og det politiske spillet derimot, var ikke fullt så kjent.

– Jeg liker å finne løsninger. Er ikke så opptatt av å vinne, som det å vinne løsninger. Så er jeg kanskje mer påståelig enn jeg egentlig vil innrømme, hvis jeg først mener noe. Men jeg tror jeg er god til å lytte, og hører hva folk sier.

Det er underkommunisert, tror hun, hvor mye du kan og lærer som skuespiller, og som du kan dra med deg inn i andre livssituasjoner, enten det er jobb eller privat. →

– Som skuespiller må du lære deg å leve deg inn i andre menneskers hoder. Hvordan det er å være fattig. Voldtatt. Det er ikke noe menneskelig som skal være deg fremmed. Og du må spille deg selv i forhold til de rollene du får.

– Jeg vil si at skuespilleryrket på sitt beste kan være veldig sunt, fordi du må forholde deg til følelser som en dimensjon. Men så er det skuffelser og nedturer, som er krevende.

«Oh, did you play Nora», spør folk i utlandet når de hører hun er skuespiller, og hun litt beskjemet bøyer nakken og sier «nei».

– Du er alltid prisgitt at du blir sett av andre, og blir valgt. Jeg har aldri spilt Nora, og det er litt kjøpt. Er du norsk skuespiller skal du liksom ha gjort det.

Nå er hun igjen aktuell som mor, svigermor og bestemor i den niende sesongen av tv-serien «Neste sommer». Med den har hun også blitt kjent for den yngste garde.

– Det er helt fantastisk. Apropos offentlig person ... jeg har jo blitt ny-kjendis. Det er unger som kommer bort til meg på butikken og vil ha selfie, ler hun.

Tilbakemeldingene er mange.

– Folk kjenner seg igjen. Og folk lengter til sommeren og hytta. Det er jo en nesten – virkelighet som er litt «larger than life». Og jeg er jo en sånn skikkelig svigermor fra helvete ... Alle har jo en sånn i familien. Og alle har vi en rem av det i oss selv også, kanskje.

Å bli gjenkjent gjør fint lite.

– Jeg synes egentlig det har vært litt hyggelig. Det er noen som synes det er veldig plagsomt og ubehagelig, men jeg bryr meg ikke. Jeg er veldig nysgjerrig på folk selv, glad i mennesker. Har høy kondis på å kjenne folk, å sette meg inn i folk og lure på ting. Jeg har jo blitt kalt mye rart. Men kanskje jeg er overfladisk, for jeg bryr meg ikke så mye om det. Kanskje jeg har en trygghet i meg selv.

En herlig serie, kaller hun det.

– Og veldig populært blant vanlige folk. Men jeg skal banne på at flertallet av mine kulturvenner aldri har sett det. Det er en lakmestest på kulturforbruk og klassesdelt publikum. Jeg tenker: kanskje det er en forse jeg har. Ja, takk, jeg vil gjerne se Vegard Vinges Ibsen-tolkninger i Berlin, men jeg vil også se på «Neste sommer» og andre populære serier.

Gjennom årene har hun hatt ulike roller, både på og utenfor scenen, og veien fra Kongens regjeringbord til bestemor Skogmus har tilsynelatende vært helt naturlig.

Nå har hun i praksis trådt inn i pensjonistenes rekke. Planen var – og er fortsatt, er håpet – at hun skal gjøre sin avskjedsforestilling i rollen som Paige Connor i «Hen». Det meste var i og for seg klappet og klart for premiere i januar, før nye restriksjoner satte en stopper for premieren. Siden den gang har de gått på vent.

– Men nå er planen at det blir premiere 2. juni. Hvis Gud og Raymond Johansen vil.

De siste månedene har teksten ligget «gryteferdig på frysen og surrer oppi huet hele tiden».

– Replikker kommer inn og ut, kommer og går. Jeg er sen til å lære tekst. Jeg må på en måte spille meg inn i det. Og det er en kjemperekende rolle ... en helt crazy, vanvittig rolle. Helt overraskende i forhold til min karriere, og med bare snakk om rasshøl og kjønnskifte, som den mest naturlige ting i verden. Litt å fordøye for publikum, som kanskje hadde ventet seg fru Alving eller Sigrid Undset eller noe sånt, innser hun.

Hun tar det som et kjempekompliment.

«Jeg ser tilbake på gamle bilder av meg selv, så tenker jeg: Gud-a-meg, var jeg så flott. Men så har du likevel aldri følt deg helt fornøyd med deg selv. At jeg nå får oppleve at noen fort satt synes at jeg er attraktiv som kvinne, det er helt storveis.»

↑ **MINNEKROK:**

Det startet med dukketeater med familien Mykle, og siden den gang har hun hatt en innholdsrik karriere både på og utenfor scenen. Raus, inkluderende, hjertevarm og sjarmerende. Varm og god. Adjektivene var mange da kolleger fra Riksteatret lagde en egenprodusert avskjedsminnebok til 70-åringen. – Det var en fantastisk gave å få fra staben. Litt mimrete. Men det

– Apropos det å bli 70. Da skal jeg for faen i helvete klare å gjennomføre dette. For jeg synes det er utrolig at de tiltror meg å gjøre noe så sinnssykt. Samtidig er dette med kjønnskifte og transpersoner et veldig tidsaktuelt tema, og viktig for mange. Og det tar jeg på største alvor.

Hun er glad hun har våget å si ja til utfordringene som har kommet i hennes vei, ikke minst lå det en drivkraft i det å bli første kvinne i sjefsstolen på Nationaltheatret.

– Da var det sånn: *faen skjære meg, her har det vært så mange flotte kvinner gjennom teaterhistorien, men ingen av de gjorde det.* Da tenkte jeg at dette skal jeg klare. Og det er jeg stolt av. Og jeg har jo skjønt i ettertid at det har betydd noe for mange at jeg turte. Jeg tenker ofte at mange gode, dyktige kvinner sier at de ikke kan, når de blir spurt om å påta seg noe. Jo, det kan du, sier jeg. For du kan spørre om hjelp til alt. Og du føler jeg at jeg har gjort.

Da hun valgte å gå tilbake til scenen var det riktig nok mange som stusset.

– Det er kanskje noe av det jeg er aller mest stolt av: at jeg har beholdt lysten til å spille. At jeg fortsatt spiller teater. Etter at jeg var kulturminister så sa folk at: herregud du kan jo bli direktør i kulturrådet eller sjef i NSB, liksom. Skjønnere dere ikke at det vanskeligste for meg nå er å bli skuespiller igjen, sa jeg, og hoppa rett inn og spilte i Hakkebakkeskogen.

Når det er sagt:

– Jeg har ligget mye våken med «harahjerte». Jeg har tenkt at nå gaper jeg for høyt. Det med å bli kulturminister, der hadde jeg ikke tenkt meg ordentlig om. Men det gikk jo bra. Akkurat som å pusse opp dette huset, sier hun og rister litt på hodet over oppussingsprosjektet som heldigvis endte godt.

Hun har fortsatt flere styreverv og sitter som kunstnerisk leder for den årlige Peer Gynt på Gåla, og planlegger sommerens forestillinger som forhåpentligvis blir noe av. Hun sukker.

– Blir det ... blir det ikke. Det er ekstremt slitsomt. Men corona til tross, hun har begynt å kjenne på smaken av ikke å ha så mange forpliktelser.

– Det er en frihet i det. At vi etter hvert kan reise og være mer med barnes barna. Det å kunne sove lenge. Kose deg. Spise det du vil. Og at jeg har opplevd å treffe en ny mann – det hadde jeg aldri drømt om skulle skje.

Hun tar litt sats: – Men det er jo også fordi ... det er noe alle kvinner jobber med ... at du føler deg for tjukk og for gammel. Jeg ser tilbake på gamle bilder av meg selv, så tenker jeg: Gud-a-meg, var jeg så flott. Men så har du likevel aldri følt deg helt fornøyd med deg selv. At jeg nå får oppleve at noen fortsatt synes at jeg er attraktiv som kvinne, det er helt storveis.

Hun har huset sitt på Sagene, han på Jar i Bærum. – Nei, absolutt ikke – ler hun, på spørsmålet om å flytte sammen. – Men vi er mye sammen, og besøker hverandre. Vi har mange felles venner. Det er hyggelig. Vi går på turer, lager mat. Og så gjør vi som alle kjæresten gjør.

De forsøker å leve i nuet, vet ikke hva morgendagen bringer.

– Vi koser oss, og er takknemlig for hverandre. Vi snakker om det hver dag, hvor heldig vi er og at vi turte det. Det å elske og bli elsket ... det finnes jo ikke noe bedre medisin for å bli glad.